

El procés, d'Orson Welles

Jaume Pomar

El 28 de desembre de 1964, vaig veure aquest film en el desaparegut Teatre Líric, amb Encarna Viñas, Josep M. Llompart, Jaume Vidal Alcover i Guillem Frontera. En sortir del cinema, a la Granja Reus, avui també fora del mapa ciutadà, vaig escriure aquest poema que fins avui ha romàs inèdit. Ara el publico en homenatge d'aquell grup d'amics, dos dels quals ja no es troben entre nosaltres.

Es aquí, mirau-lo,
bota damunt l'asfalt el crit terrible
i rebota
d'una paret a l'altra
dins el corredor de la persecució teva
Joseph K
i damunt el silenci gelat;
de les paraules obscures
a la xapa de fusta de les portes tancades.

El crit de la gran injustícia...
no cal que hi pensis,
no cal que lluitis.

T'han condemnat abans que et realitzis
per la mort o pel silenci.
T'han condemnat sense motiu
o culpant-te d'un pecat
que podria ésser viure, que podria ésser
néixer.

La llei està enterrada
sota una nit de plors,
dins papers
que seran matalàs pel teu joc de l'amor.

Que no et manqui la intensitat,
ni la llum de la vida,
ni l'amor
ja que no et deixaran
llevar la pols de la balança bruta
o fer causa de vida un discurs
davant ànimes buides,
davant cervells tancats amb pany i clau
o dominats pels jutges
que jeuen amb les dones dels seus
subordinats.

Davant l'acceptació dels acusats
(que callen,
no gemeguen,
no criden,
no protesten)
perquè temps molt enrere
consumiren les darreres paraules.
Tu estàs nuu contra tot,
nuu i tot sol
i lluites,
però cauràs
quan tots et diguin: "basta!".

És això, tan terrible, que intent dir-te,
Joseph K;
jo que també conec la lluita teva,
Joseph K;
jo que pertany més tost als que han
callat,
Joseph K.

Als que han callat o als que els han fet
callar.

Jo,
vull estirar-me encara
des del llim que m'embruta
i que em guanya.

Vull aixecar-me, dret sobre aquesta
vida
que renega, que plora la buidor,
i vull empènyer fora de mi la covardia
que cada dia em neix amb la tristesa.

Vull aixecar el vol per damunt tot això
i cercar la imatge teva,
la corbata de seda,
el vestit obscur
amb els quals, sense esforç, m'he de trobar
(als passeigs,
als cafès,
a les sortides dels cinemes
o dins les grans empreses que tanquen
/ a les dues per reemprendre a les
/ quatre el que han deixat
i que, donant per viure,
et posen a la base d'una escala,
que és la teva,
perquè la pugis graó a graó,
i així compren -amb pa- la rebel·lia
els que -llums molt abans- tornaren
/ muda
la seva
i conserven de tot allò un record
d'adolescència perduda per camins
/ irretrotables
que els porta al silenci apagat
i obscur,
dins un quotidià dolor, avorrit
fins i tot de sofrir o de no sofrir per
/ tan poca cosa).

No t'he trobat, Joseph K,
ni tan sols dins mi mateix.

En el meu pit
s'ha mort
mig ofegada,
mig estèril,
una paraula
que et guardava:
germà.

